

Szakértők országa

Renyhe tévénező vagyok, ilyen komoly dologba beleszólnom se lenne szabad. Azt akarom csak mondani, kicsi ország vagyunk ugyan, területileg is, lélekszámunkat tekintve is, de szakértőkkel úgy el vagyunk látva, sokkal gazdagabb országokat is lekörözzünk. Közéletünk legfőbb szakértői természetesen a parlamentben vannak. Verhetetlenek a maguk bölcsességében. És a túlnépesedésben is. (A hiba természetesen az egykori építőkben van. Ahány székelt beletettek a patkóba, a kétharmaddal nagyobb házra számítva, annyi marad üresen időnként. Ide is érvényes lehet Tömörkényék bölcsessége. A parlament se kocsma, hogy mindig benne tartózkodjon a képviselő. Az ország választotta őket, viselje is el távollmaradásukat is.

Alvállalkozóként itt vannak a politológusok. Salamon ábrázata nem fénylett jobban a bölcsességtől, mint az övék. Nincsen az a pattanás közéletünk ráncos testén, amit ők föl ne tupíroznának. Mindenhez értenek, csak azt nem értem, miért vagyunk olyan tökkelütöttek, hogy nem hallgatunk prófétaságukra. Pedig de mondják!

Időjárás szakértőkkel is úgy el vagyunk látva – na, ezt nem folytatom, szapultam már őket eleget. Megbízhatóságban velük versenyeznek a többiek. Pénzügyi és gazdasági kutatóink legalább ennyire nagyon tudnak a jövőbe, és zsebünkbe látni. Ha én egyszer össze tudnám számlálni, hányan osztnak és szoroznak a mi tisztánlátásunk érdekében, nagyon boldog lennék.

Sportszakértőnk is van annyi, ráadásul minden sportágra a lehető legjobbak. Bunyó ritkán mehet a képernyőn, hogy ne darvadoznának mellette, Forma-1-es se – flúgos futamnak szeretem mondani, minden szakértelem nélkül –, kosárlabda, kézilabda, futball, minden jöhet. Elméletben kergetni a labdát, úgy látszik, kifizetődött.

És most itt van a londoni tragédia. A jóisten tudja, honnan keveredett elő hirtelen annyi biztonságtechnikai szakértő, amennyi magyarázza azonnal, amit egyelőre még senki se tud. A kellő távolság megvan hozzá. Nem időben, kilométerekben. Rojtosra beszéli némelyikük a száját, meg a képernyőt is. Egyik percben ezen a csatornán mondják az ígét, a másikban már a másikon. Nem tehetnek róla, hogy ők tudnak mindent.

Régen azt mondták volna rájuk, mindent kitalálnak, csak kapálni ne kelljen. Pardon! Most nem kapálókra, hanem kaszálókra van szükség parlafüvet virágzó országunkban. Teremnek tehát a kaszálási szakértők is. Tervet is készítették az ország gaztalanítására. Csak eljönne már az ő országuk!

H. D.

A szolgáltatókkal még nem tárgyaltak

Mi lesz a számlákkal?

Akkor működhet hatékonyan a szegedi jogcím nélküli bérloket segítő program, ha a közüzemi szolgáltatók is haladékat adnak a tartozások kifizetésére. Az önkormányzat még nem tárgyalt az együttműködésről.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Még nem tudni, hogy az eddigieken túl hogyan segítik a számlatartozás miatt jogcím nélkülivé vált szegedi lakásbérloket a közüzemi szolgáltatók. A városi közgyűlés legutóbbi ülésén fogadta el a tömeges kilakoltatást megelőző programot, amelynek lényege: nem kerülnek utcára a díjhátralékosok, ha három év alatt részletekben kifizetik tartozásukat. A friss döntésről egyelőre nem egyeztetett a város a gáz-, hő- és áramszolgáltató társasággal.

Az önkormányzat és az IKV mellett a hőszolgáltató és a Dé-

más támogatja közvetlenül a díjhátralékosokat a Védőháló Alapítvány tagjaként. Főntartják a részletfizetés lehetőségét is. A Dégáz Rt. – bár tárgyalt már az önkormányzattal – még nem csatlakozott a Védőhálához, a részletfizetési kérelmeket egyedileg bírálják el.

Básthy Gábor, a hőszolgáltató igazgatója emlékeztetett rá, hogy állami és önkormányzati támogatással működik a díjhátralék-kezelési program: a tartozás kétharmadát átvállalja az állam és az önkormányzat, a fennmaradó részt kell a fogyasztónak fizetni. A társaság, alapítóként, évente 5 millió forinttal segíti a Védőháló Alapítványt.

A Démász Rt. ebben az évben csatlakozott a Védőhálához, s ugyancsak 5 millió forinttal támogatja az alapítvány működését – tájékoztatott Kecse-Nagy Sándor, a társaság kommunikációs osztályvezetője.

A székkutasi nyugdíjas pedagógus feldolgozta a fehérgárda történetét

Őzéné kiderítette, miért halt meg a pilóta

Egy szegedi kivégzésről mesélt édesanyja az ötvenes években Őze Sándornénak, aki nemrég, nyugdíjas tanárként kutatni kezdte a gyerekkorában hallott történetet, a megölt pilóta és társai esetét. Őzéné történész fia segítségével most kiadta a **Parasztballada – Fehérgárda a Dél-Alföldön** című könyvét, amely a kuláküldözések elleni lázadás és a megtorlás története.

Őze Sándornében, a nyugalmazott székkutasi pedagógusban maradandó nyomot hagyott egy a gyermekkori emlék. Édesanyja rokonlátogatásra ment Fábiansbestyénből Orosházán keresztül Vásárhelyre, s a vonaton egy asszony elmesélte neki, hogy 24 éves pilóta fiát 1950. március 30-én Szegeden kivégezték, s csupán öt percet hagytak, hogy elbúcsúzzon tőle.

Sokat foglalkoztatott ez a történet, rettetes, amit az az anya érezhetett – mondja Őzéné, akit már tanítónőként, férjével együtt 1961-ben helyeztek Székkutasra. Amikor egy alkalommal a Gregus-kertben szilvát, almát szedtek tanítványaival, az ottani emberek elmesélték neki, hogy a Pósaalom alatti tanzában élt az a bizonyos Kovács István, akit kivégeztek.

Parasztballada a Dél-Alföldön

Mindig élt bennem a késztetés, hogy jó lenne erről hírt adni a tanítványaimnak, ám annak idején nem lehetett. Amikor azonban nyugdíjba mentem, ismét foglalkozni kezdtem a történettel – mondta. Segítségére sietett a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen tanító történész fia, így nemrégiben megjelenhetett a **Parasztballada – Fehérgárda a Dél-Alföldön** című kötet.

Míg én a Kovács Istvánról szóló adatok gyűjtésével bíbelődtem, addig Sándor fiam a Történeti Levéltárban kutatott a korabeli dokumentumok között. Nem volt könnyű dolgom, ugyanis Kovács István lánya a venezuelai Caracasban él, s hiába írtam neki, nem válaszolt a levelemre. Sokat segített azonban Juhász Nagy Mihály, akinek a bátyját fehérgárdistaként vitték el, s a börtönben halt meg. Hogy hogyan, az nem derült ki megnyugtatóan. Juhászék két dokumentumot is kaptak a kárpótlás során. Az 1960-ban keletkezett irat szerint bátyját Szegeden kivégezték, míg a hét évvel később íródott szerint 1950. január 3-án öngyilkos lett a cellájában.

Őze Sándorné és dr. Őze Sándor kutatásaiból aztán kiderült, hogy a kuláküldözések miatti elégedetlenkedőket a szovjet hadifogságból Érsekújvárra hazainduló, de végül Orosházán letelepedett Blahó János kezdte szervezni. Hamarosan megismerkedett Kovács Istvánnal. A szervezkedők közé azonban rövidesen beépültek az államvédelmi hatóság emberei, a besúgók. A parasztemberek nem voltak óvatosak, nyíltan beszéltek, s csupán a katonai kiképzést végezték a puszták mélyén lévő tanácsokban.

Harminc beszélgetést folytattam az érin-

Őze Sándorné Kovács István sorsát is kutatta

Fotó: Tésik Attila

tettekkel, családtagjaikkal, ismerőseikkel, s ezek alapján úgy látom, hogy spontán megmozdulásról volt szó, a gárdát az elégedetlenség hívta életre. Titkot nem tudtak tartani. A kutasi, erzsébeti rendőröket is beszervezték. Végül hatvanukat tartóztatták le, s további 238 embert pedig megfigyeltek. Róluk 1984-ig lelhetők fel besúgói jelentések – mondta Őzéné.

Akiket kivégeztek

Az akkori hatóságok összesen hatvan embert tartóztattak le az államellenes szervezkedés vádjával. Blahó Jánost és Kovács Istvánt a szegedi börtönben kivégezték, s holttestüket sem adták ki a családnak, azt az anatómiai intézet kapta

meg, hogy orvostanhallgatók boncolják fel őket.

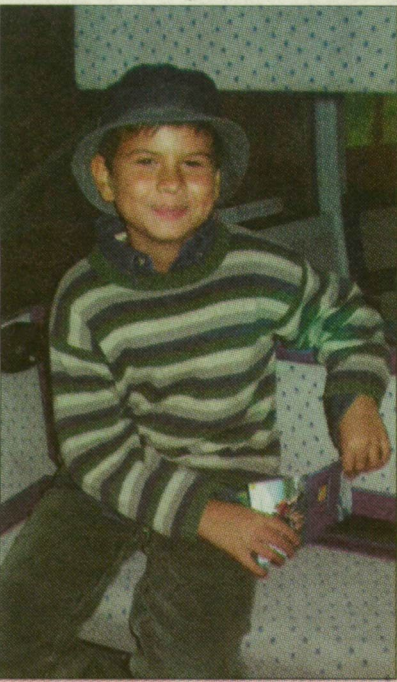
Négyautónyi ávos

A szintén a szervezést végző, vőfélykedő Szántó Lajos a letartóztatása elől megszökött, s 1955-ig a makói, apátfalvi határban bujdosott. Hajtóvadászatot indítottak ellene, négyautónyi ávos szállt ki a pusztára, s egy besúgó segítségével fogták el. Életfogytiglant kapott, majd 1957-ben Amerikába menekült. A kutasiakkal azonban tartotta a kapcsolatot, erről ötven levél tanúskodik a könyvben – összegezte Őze Sándorné. Hozzátette: a helybéliek zöme megnyílt előtte, mikor megtudták, miért is kereste fel őket.

KOROM ANDRÁS

A zongora- és a kerámiaóráiról is színötöst visz haza

Jáksó Bence: Szeretem a valószínűségszámítást

Bence szeret kísérletezni

Fotó: DM

A Szegedről elszármazott népszerű műsorvezető fiának nem indult zökkenőmentesen az élete. Már három és fél éves volt, amikor először megszö-

lalt. Jáksó Bence élete több szempontból is különbözik a többi gyerektől. Édesapja, a Szegedről elszármazott rádiós-tévésműsorvezető, Jáksó László miatt az átlagosnál nagyobb figyelem irányul rá, ráadásul nem is a hagyományos értelemben vett családi körben él. Szülei a fővárosban dolgoznak, ő viszont Szegeden jár iskolába, a nagymamájával lakik. Számára azonban ez így természetes.

Bence évekig a fővárosban élt, az óvoda utolsó évét viszont már Szegeden töltötte. Az ok egyszerű: édesanyja és édesapja is a médiában dolgozik, kiszámíthatatlan munkaidejük mellett nem tudták megoldani a kisfiú felügyeletét. Mindkettőnk rokonai kivétel nélkül Szegeden élnek, ezért született az a döntés, hogy édesanyám vigyázzon rá – magyarázta Bence anyukája, Halkó Gabriella. – Mivel jól érezte magát, itt kerestünk neki iskolát is.

Többek között azért döntöttek a Ság-

VILLÁMKÉRDÉSEK – VILLÁMVÁLASZOK

kedvenc tantárgy: olvasás

kedvenc étel: zacskós leves

kedvenc ital: citromos ice tea

kedvenc sorozat: nincs

kedvenc sport: biciklizés

kedvenc színész: nincs

kedvenc tanár: Kiss Ildikó osztályfőnök

vári gyakorló mellett, mert az édesapa is oda járt. A szülők eleinte félték: túl erős iskolát választottak. Bencének úgynevezett megkésett beszédfejlődése volt, három és fél évesen szólt meg először – mesélte az édesanya. – Hátránnyal indult tehát a kortársaihoz képest, hétéves

korára azonban teljesen behozta a lemaradását, így egy év késéssel el mertük kezdeni az iskolát.

A harmadikat végzett kisfiú csak az ötösöket ismeri: év közben néha egy-két négyes becsúszik. – A helyesírás megy a legnehezebben, de azt otthon gyakorlom a mamával – mesélte. Olvasni viszont imád: egy év alatt átrágtta magát az összes Verne-regényen. Legutóbb a Mi micsoda? című ismeretterjesztő könyvet forgatta.

Érdekel a földrajz és a térképek, szeretem a valószínűségszámítást, érdekel a fizika is, szeretek kísérletezni – sorolta. Ezeket az ismereteket önszorgalom-ból sajátítja el.

A sport sem hiányzik az életéből: úszni és korcsolyázni járnak az osztállyal, szabadidejében pedig biciklizik. Nem eleget, mert az iskola mellett szolfézsra és zongorára jár, a Hammidó Alapfokú Művészeti Iskolában pedig kerámiázik. Ezen tanulmányait is kitűnővel zárta az év végén. S hogy mi lesz, ha nagy lesz? – Régen busz- és villamosvezető akartam lenni, de most már inkább a pilótán gondolkozom.

TIMÁR KRISZTA

HÉTFŐN SORSOLUNK

Hétfőn kiderül, ki utazik Eurodisney-be, és kik vihetik haza a további díjakat: délután 4 órától a szegedi A Cappella cukrászda teraszán sorsoljuk ki Szín 5-ös nyereményjátékunk díjait. A legszerencsésebb négyfős utazást nyer a Párizs melletti Eurodisneybe a Gold Sun Travel szervezésében. Gazdára talál továbbá egy házimozirendszer, egy mini hifi berendezés, 3 kitűnő tanuló pedig 15 ezer forint értékű vásárlási utalványt vihet haza, amelyet a Printer üzleteiben válthat be. A sorsolásra érkező gyerekeket meghívjuk egy gombóc fagylaltra. A sorsoláson azok vesznek részt akik érvényes előfizetéssel rendelkeznek, helyesen választottak a nyereményjáték kérdésére, és részt vettek a fotózáson.